

HØRINGSSVAR FRA STOKKA MENIGHET TIL KIRKERÅDETS HØRINGSNOTAT VEIVALG FOR FREMTIDIG KIRKEORDNING

Menighetsrådet i Stokka menighet, tilhørende Stavanger domprosti, takker for muligheten til å avgi et høringssvar på notatet *Veivalg for fremtidig kirkeordning*. Samtidig vil Stokka menighetsråd beklage at Kirkerådet har gitt en for knapp tidsfrist for høringsuttalelser. Informasjons- og invitasjonsbrevet er datert 15. februar 2015 og høringsfristen er satt til 15. mai 2015. Tre måneder er for snaut for en tilfredsstillende behandling av et såpass stort dokument som notatet utgjør, og for svar på i alt 27 spørsmål, om til dels store og langtrekkende forhold som angår den fremtidige ordningen for Den norske kirke.

Dette høringssvaret uttaler seg om et utvalg av de 27 spørsmålene.

1. Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?

I den grad «kommunenivået – med kirkelig fellesråd som organ for alle sokn i kommunen – kan ses på som et mellomnivå» (s. 21), bør oppgaver og myndighet flyttes fra fellesrådet til det enkelte sokn og dets menighetsråd (jf. svarene nedenfor på spørsmålene som angår den lokale kirkes organisasjon og ledelse).

2. Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?

Svaret avhenger av hva som menes med «en bred folkekirke». Dersom man anser det som et mål i seg selv å opprettholde eller øke den nåværende prosentandelen av befolkningen som er medlemmer av Den norske kirke, tør svaret være ja fordi passive og skeptiske medlemmer i dagens ordning ikke belastes direkte i statens og kommunenes finansiering av kirken. Dersom man – slik denne høringsinstansen gjør – derimot mener at kirkens oppdrag overfor det norske folk, som «folkekirke», er best tjent ved en konsekvent og tydelig fristilling fra stat og kommune, er svaret på spørsmålet nei (jf. svaret på spørsmål 3).

3. Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.

«Rammelogivningen som Kirkerådet har bedt om og som departementet tar sikte på» (s. 33), bør gjør slutt på dagens finansieringsordning og erstatte den med en medlemsavgift. Prinsipielt sett tilsier både en teologisk vurdering av Den norske kirke som trosfelleskap og en allmenn betraktning av Den norske kirke som en gruppe- eller organisasjonsaktør i det norske samfunn at denne størrelsen fullt ut tar hånd om sin egen finansiering og økonomi. På grunn av medlemmenes varierende økonomiske yteevne må medlemsavgiften utformes som progressiv medlemsskatt, etter modell av ordningen for de tyske folkekirkene. Livssynsavgift er ikke et akseptabelt alternativ, for den ville innebære at Stortinget over hodet på livssynssamfunnene vedtar hvilken grunnfinansiering de gis, istedenfor at livssynssamfunnene selv hver for seg får bestemme størrelsen på sin medlemsavgift.

6. Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Nei. Menighetsrådet bør være eneste organ for soknet.

7. Hvis ordningen [med to organer for soknet] videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, for eksempel prostinivå eller bispedømmenivå)?

Som det fremgår av svaret til spørsmål 6, er Stokka menighetsråds primære ønske at den fremtidige kirkeordningen kun skal ha menighetsråd som organ for soknet. Dersom ordningen med to organer videreføres, tilsier en prinsipiell tenkning at fellesorganet for flere sokn bør ligge på prostnivå fordi en struktur med menighetsråd og prostiråd vil bringe rådsstrukturen i bedre balanse med leddene sokneprest og prost i embetsstrukturen. Dersom imidlertid dagens finansieringsordning, der «kommunene dekker om lag 2/3 av kirkens totale driftskostnader» (s. 31), videreføres, tilsier en ønsket nærhet til kommunene at fellesorganet for flere sokn slik som i dag bør være fellestråd på kommunenivå.

8. Hvis ordningen [med to organer for soknet] videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Høringsnotatet refererer på s. 41–42 momenter fra evalueringsrapporten «Samstyring i ubalanse» (2014). På bakgrunn av disse mener Stokka menighetsråd at den svekkelsen av menighetsrådene som senere års styrking av fellesrådene har medført, må reverseres ved at oppgaver overføres fra fellesråd til menighetsråd.

9. Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Dette spørsmålet forutsetter et flertall av organer i soknet. Som det fremgår av svaret på spørsmål 6 ovenfor, ønsker Stokka menighetsråd kun ett styringsorgan i soknet. Fordi det er et overordnet anliggende fortsatt å sikre prestetjenestens selvstendighet og uavhengighet, bør den fremdeles ha en egen styrings- og ledelsesstruktur. Når det gjelder styrings- og ledelsesansvar som bør ligge hos bispedømmerrådet (bl.a. tilsetting og arbeidsgiveransvar ikke bare for prestene, men også for de medarbeiderne i soknet som i dag har fellesrådet som arbeidsgiver), bør menighetsrådet gis en styrket posisjon ved utvidet forslags- og innstillingsrett.

11. Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Biskopenes ansvar for å bevare kirkens enhet i den apostoliske tro gir dem en nøkkelrolle i enhver kirkeordning. Biskopens tilsynsfunksjon bør utvikles og tydeliggjøres både overfor prestene og andre vigslede medarbeidere.

12. Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Biskopen bør fremdeles lede prestetjenesten og utøve arbeidsgiverfunksjoner overfor prestene.

13. Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Dagens ordning videreføres. Små justeringer kan overveies.

14. Bør bispedømmerrådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmernivå, og hva skal i så fall være bispedømmerrådets rolle i kirkestrukturen?

Bispedømmerrådet bør absolutt opprettholdes som rådsstrukturens ekvivalerende motstykke til biskopen og hans (geografiske) tilsynsområde, bispedømmet.

15. Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerrådet?

I den tilstrebede trenivåkirkeordningen er det bispedømmerrådet – til forskjell fra kirkelige fellesråd eller prostiråd – som bør ivareta det regionale mellomnivået mellom det lokale (soknet med menighetsråd) og det nasjonale nivået (med Kirkemøtet og Kirkerådet). Til forholdet mellom bispedømmerråd og menighetsråd se svaret til spørsmål 9.

16. Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

De ansatte i soknene/menighetene som i dag er fordelt på bispedømmeråd og kirkelig fellesråd som arbeidsgivere, bør i fremtiden ha samme arbeidsgiver. Denne felles arbeidsgiveren bør være bispedømmerådet.

17. I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer?

Som arbeidsgiver kan og bør biskop og bispedømmeråd delegere noen arbeidsgiverfunksjoner til menighetsråd.

18. I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Arbeidsgiveransvaret bør være organisert på en enhetlig måte i Den norske kirke, og derfor bør det ikke åpnes opp for lokale og regionale variasjoner.

19. Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestatjenesten og andre vigslede tjenester?

Særpreget til prestatjenesten og andre vigslede tjenester kan best ivaretas ved at de har bispedømmerådet som arbeidsgiver (jf. svar på spørsmål 16) og ved et tydelig tilsyn.

21. Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Videreføres som i dag.

22. Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Bispemøtet vil også i fremtiden trenge for samordning av de enkelte biskopenes oppgaver og for ivaretagelse av helhetsskirkelige spørsmål. I kraft av biskopenes spesielle ansvar for kirkens lære og enhet skal Bispemøtet forberede lære- og liturgisaker for Kirkemøtet.

23. Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Det er et sårbart punkt i kirkeordningen at den enkelte biskop kan opptre uavhengig av de andre biskopene og av kirken som helhet på måter som kan provosere og sette Den norske kirkes enhet på prøve. I denne situasjonen er det ønskelig at preses gis en rolle som de øvrige biskopenes overordnede med rett til å gi instruksjoner og ha arbeidsgiverfunksjoner.

25. Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

Selv om biskopene enkeltvis og samlet i Bispemøtet har et grunnleggende daglig ansvar for læren i Den norske kirke, er det ønskelig at Lærenemnda som et bredere sammensatt organ med supplert teologisk kompetanse utover den biskopene besitter, kan sammenkalles for å behandle særlig tunge læresaker. Lærenemnda bør derfor videreføres med samme sammensetning og samme funksjoner som i dag.

Stokka menighetsråd 12. mai 2015

Sak 30/15